

## บทที่ 1 บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนต้องมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคลได้ อาจารย์ผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากที่สุด โดยการศึกษาถึงวิธีการสอนและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เน้นให้อาจารย์ผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกำหนดไว้ในมาตรา 24 (5) ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จากภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของครูทั้งในฐานะผู้วิจัยและผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำการวิจัยได้ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว จึงจำเป็นที่ครูอาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง (สมบุรณ์ ตันยะ. 2547: 2)

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาบังคับเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี ในการนี้ทางหลักสูตรนิติศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ทำให้อาจารย์ผู้สอนจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้เรียน เนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาที่มีความสำคัญและความจำเป็นมากของหลักสูตรนิติศาสตร์ซึ่งต้องอาศัยทักษะทางด้านกฎหมายของอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่ถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่นักศึกษาต้องการเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ประกอบวิชาชีพได้ต่อไป

โดยวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ถูกบรรจุเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตรนิติศาสตร์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ประกอบด้วยกฎหมายอันต้องศึกษาที่เกี่ยวข้องไว้มากมาย ซึ่งประกอบไปด้วย ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางละเมิดและความ

รับผิดชอบทางอาญา ความรับผิดชอบละเมิดอันเกิดจากการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบเพื่อละเมิดอันเกิดจากการกระทำของผู้อื่น ความรับผิดชอบละเมิดอันเกิดจากทรัพย์สินก่อให้เกิดความเสียหาย ความรับผิดชอบผู้ว่าจ้างและผู้ทำของ หมิ่นประมาททางแพ่ง การกระทำละเมิดร่วมกัน ค่าสินไหมทดแทน อายุความ นิรโทษกรรม จัดการงานนอกสั่ง และลามิควรได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 ลักษณะ 3, 4 และ 5 ตลอดจนศึกษาถึงความรับผิดชอบในทางละเมิดของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเนื้อหาที่ต้องสอนมาก จึงอาจสอนได้แต่เนื้อหาสาระที่สำคัญๆ และเน้นการเรียนการสอนโดยการบรรยายอันอาจทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชานี้ ทำให้นักศึกษาเบื่อหน่ายได้ จึงต้องจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาความรู้ที่ได้นั้นต่อไป

คณะผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ ดังกล่าวแก่นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 หลักสูตรนิติศาสตร์ จึงตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ เพื่อหาแนวทางให้นักศึกษาได้รับความรู้ตรงตามกรอบการเรียนการสอนของหลักสูตรและเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไปเมื่อจบการศึกษา

### วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

สำหรับการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยในเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย และจำแนกตามความถี่ในการเข้าห้องเรียน
3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ ให้สำเร็จลุล่วงต่อไป

### ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยได้ศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงาน

นอกสั่ง ลากมิควรได้เท่านั้น โดยมุ่งเน้นการศึกษาถึงนักศึกษาที่ศึกษารายวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2555 ภาคการเรียนที่ 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาดังกล่าวสำหรับการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป

ขอบเขตด้านสถานที่

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ โดยใช้พื้นที่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ขอบเขตด้านเวลา

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ โดยทำการศึกษาดังตั้ง เดือน มกราคม ถึง พฤษภาคม 2556

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) หมายถึง ปัจจัยหลักที่ต้องการศึกษาในที่นี้ ประกอบด้วย

1. เพศ
2. คะแนนเฉลี่ย
3. ความถี่ในการเข้าห้องเรียน

ตัวแปรตาม หมายถึง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ ซึ่งมีระดับความพึงพอใจในการเรียนการสอน ในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเนื้อหาวิชา
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน
- 5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ ดังนี้

### สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ โดยมีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ มีระดับคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน
2. ระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ มีความถี่ในการเข้าห้องเรียนแตกต่างกัน

### คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วิชากฎหมาย หมายถึง วิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาในด้านต่างๆ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยในแต่ละด้านประกอบด้วยรายการประเด็นดังนี้

ด้านเนื้อหาวิชา ประกอบด้วย การที่นักศึกษาได้รับความรู้ใหม่จากเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชามีความสำคัญและน่าสนใจ เนื้อหาวิชามีความครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหา เนื้อหาวิชาทันสมัยและทันเหตุการณ์ เนื้อหาวิชาที่เรียนมีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ เนื้อหาวิชาก่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ ความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และการที่นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนโดยภาพรวม

ด้านอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อาจารย์ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนใช้คำถามที่ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ อาจารย์ผู้สอนมีการวางแผนและเตรียมการสอนมาอย่างดี การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ความตรงต่อเวลาในการเรียนการสอน การวางตนที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่าง อาจารย์ผู้สอนให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาทั้งในและนอกชั้นเรียน อาจารย์ผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนโดยภาพรวม

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ อาจารย์ผู้สอนส่งเสริมให้ทำงานเป็นทีมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานที่เหมาะสม อาจารย์ผู้สอนปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา อาจารย์ผู้สอนปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และนักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวม

ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ประกอบด้วย สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์มีความเหมาะสม ทันสมัย ปริมาณหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่ทันสมัย ห้องสมุดมีบรรยากาศที่

เหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้า การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริการต่าง ๆ ความร่วมมือและบรรยากาศทั่วไปภายในบริเวณมหาวิทยาลัย และความพึงพอใจต่อปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน โดยภาพรวม

ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนมีการแจ้งหลักเกณฑ์ในการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน อาจารย์ผู้สอนมีความชัดเจนของเกณฑ์ในการประเมินผล อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธี ข้อสอบมีความสมดุระหว่างจำนวนข้อสอบกับเวลาที่ใช้สอบ การแจ้งผลการสอบมีความรวดเร็ว ถูกต้อง การตรวจให้คะแนนมีความยุติธรรม นักศึกษาสามารถตรวจสอบการประเมินผลได้ และนักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับการประเมินผลโดยภาพรวม

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ โดยมีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานี้ต่อไป
2. สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษา
3. สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาดังกล่าวสำหรับการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป